

2011-03-30

LS 0804-0377

Ankom
Stockholms läns landsting

2011-03-30

Dnr.....

Landstingsstyrelsen

LANDSTINGSSTYRELSEN

11-04-12 * 017 "

**Motion 2008:15 av Birgitta Sevefjord m.fl. (V) och Lena-Maj Anding m fl (MP)
om hälso- och sjukvård till papperslösa**

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

ÄRENDET

Motionärerna föreslår att ett förslag till policydokument arbetas fram för hur hälso- och sjukvården ska bemöta och hantera problem som kan uppstå i samband med papperslösas vårdbehov.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad med hänvisning till de åtgärder som genomförts inom Stockholms läns landsting

Chefläkargruppen inom Stockholms läns landsting har gemensamt sammanställt riktlinjer om hur hälso- och sjukvården ska bemöta och hantera problem som kan uppstå i samband med papperslösas vårdbehov. I budget för 2011 finns ett särskilt uppdrag om att aktivt säkerställa att riktlinjerna efterlevs.

Vid framtagande av de ovan nämnda riktlinjerna har en nära samverkan med de två andra storstadsregionerna skett. Riktlinjerna i de tre regionerna är i grunden lika vilket är naturligt då den etiska problematiken är nationell. En del rutiner måste dock skilja sig åt med tanke på att regionerna är olika organiserade. Varje landstings riktlinjer måste hanteras lokalt.

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Tf landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
- 3 Chefläkargruppens riktlinjer för omhändertagande av papperslösa eller gömda på vårdinrättningar

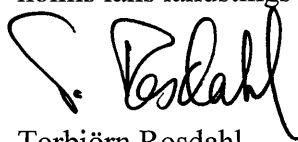
2011-03-16

2011-03-30

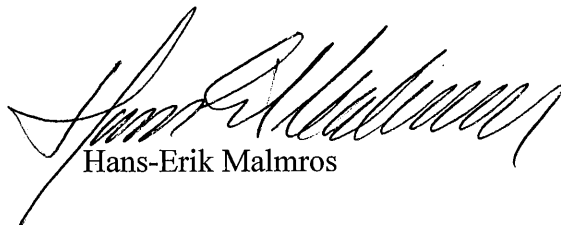
LS 0804-0377

I en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet beslutades om en princip för vård till papperslösa flyktingar. De papperslösa flyktingarna ska enligt nya riktlinjer ha rätt till vård på samma villkor som andra patienter som bor i Sverige. Detta är ett viktigt steg mot en jämlik vård över hela landet.

Därför välkomnar alliansen i Stockholms läns landsting också den utredning som regeringen tillsatt om vård för asylsökande, gömda och papperslösa. Utredningen ska vara klar den 31 maj 2011. De förslag som kommer att arbetas fram för att utöka landstingens skyldigheter för vård till papperslösa kommer att arbetas in i Stockholms läns landstings riktlinjer.

Torbjörn Rosdahl

Hans-Erik Malmros

2011-03-30

LS 0804-0377

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Birgitta Sevefjord m.fl. (V) och Lena-Maj Anding m.fl. (MP) har i en motion (bilaga), väckt den 8 april 2008, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* uppdra åt landstingsstyrelsen att arbeta fram förslag till policydokument för hur hälso- och sjukvården ska bemöta och hantera problem som kan uppstå i samband med papperslösas vårdbehov, *att* uppdra åt landstingsstyrelsen att söka samarbete med Region Skåne och Västra Götalandsregionen för att underlätta det framtida arbetet med att tillgodose vårdbehovet hos de papperslösa i storstadsregionerna.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 16 mars 2011 föreslagit landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad med hänvisning till de åtgärder som genomförts inom Stockholms läns landsting.

Chefläkargruppen inom Stockholms läns landsting har gemensamt sammanställt riktlinjer om hur hälso- och sjukvården ska bemöta och hantera problem som kan uppstå i samband med papperslösas vårdbehov.

Vid framtagande av de ovan nämnda riktlinjerna har en nära samverkan och synkronisering med de två andra storstadsregionerna skett. Riktlinjerna i de tre regionerna är i grunden helt lika, vilket är naturligt då den etiska problematiken är nationell, i princip alla vårdarbetare i Sverige utgår från samma etiska plattform. En del rutiner måste dock skilja sig åt med tanke på att regionerna är olika organiserade och har annorlunda huvudmannaskapsförhållanden. Varje landstings riktlinjer måste hanteras och stadfästas lokalt.

Ekonomiska konsekvenser

Då vårdbehoven i den avsedda gruppen av patienter är svår att bedöma görs ingen särskild beräkning. I de individuella behandlingsfallen kan kostnaderna vara betydande, men kan ändå anses vara begränsade sett mot helhet och andra samhällskostnader.

Miljökonsekvenser

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljösteg 5 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.

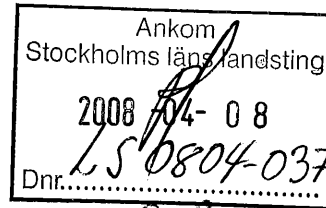
Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 30 mars 2011.

Vänsterpartiet

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

2008-04-08

Motion av Birgitta Sevefjord (v) och Lena-Maj Anding (mp) m.fl. om hälso- och sjukvård till papperslösa

Papperslösa, det vill säga människor som befinner sig i Sverige utan tillstånd att vistas här, har endast möjlighet att få akut vård och måste dessutom betala de faktiska kostnaderna för denna. Detta innebär att en grupp människor med begränsade ekonomiska resurser, som är marginaliserade och lever i utsatthet, inte har råd att söka vård och kan bli nekade vård om de inte kan betala.

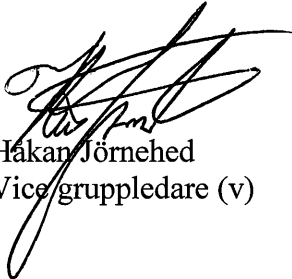
Initiativet Rätt till vård är ett upprop till regeringen att ändra lagstiftningen så att den blir förenlig med grundläggande mänskliga rättigheter om lika värde och icke-diskriminering. Bakom detta upprop står 27 organisationer och förbund, bland annat Amnesty International, Ersta Diakoni, Läkare Utan Gränser, Röda Korset och Vårdförbundet. Vänsterpartiet och miljöpartiet stödjer naturligtvis detta initiativ.

Det krävs förändringar av den nationella lagstiftningen för att de papperslösa ska ges fullgoda rättigheter och tillgång till den sjukvård de är i behov av. Landstingen behöver dock redan i dag kunna hantera sitt uppdrag så sjukvårdspersonalen kan arbeta utan att göra våld på sina yrkesetiska grundregler. Stockholms läns landsting behöver därför ta fram riktlinjer för bemötande och förhållningssätt till de "papperslösas" vårdbehov. Det är också angeläget att etablera ett nära samarbete kring dessa frågor med andra storstadsregioner som Region Skåne och Västra Götaland.

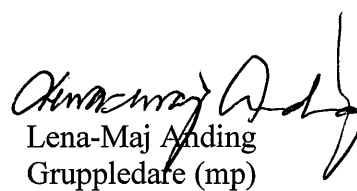
Vänsterpartiet och Miljöpartiet de Gröna föreslår landstingsfullmäktige besluta

- att* uppdra till landstingsstyrelsen att arbeta fram ett förslag till policydokument för hur hälso- och sjukvården ska bemöta och hantera problem som kan uppstå i samband med papperslösas vårdbehov
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att söka samarbete med Region Skåne och Västra Götalandsregionen för att underlätta det framtida arbetet med att tillgodose vårdbehovet hos de papperslösa i storstadsregionerna

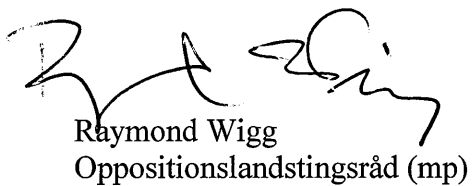
Birgitta Sevefjord
Gruppledare, oppositionslandstingsråd (v)

Håkan Jörnehed
Vice gruppledare (v)

Lena-Maj Anding
Gruppledare (mp)

Raymond Wigg
Oppositionslandstingsråd (mp)

Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2011-03-16

LS 0804-0377

*Handläggare:
Peter Rönnerfalk*

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2011-03-17
Dnr. LS 0804-0377

Rofel II

Yttrande över motion 2008:15 av Birgitta Sevefjord (v) och Lena-Maj Anding (mp) m fl om hälso- och sjukvård till papperslösa

Ärendebeskrivning

I motionen föreslås landstingsfullmäktige besluta att uppdra till landstingsstyrelsen att arbeta fram ett förslag till policydokument för hur hälso- och sjukvården ska bemöta och hantera problem som kan uppstå i samband med papperslösas vårdbehov samt att uppdra åt landstingsstyrelsen att söka samarbete med Region Skåne och Västra Götalandsregionen för att underlätta det framtida arbetet med att tillgodose vårdbehovet hos de papperslösa i storstadregionerna.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2011-03-16
Motion 2008:15
Riktlinjer omhändertagande av papperslösa eller gömda på vårdinrättning inom Stockholms läns landsting

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad med hänvisning till de åtgärder som genomförts inom Stockholms läns landsting

Förvaltningens synpunkter

Chefläkargruppen inom Stockholms läns landsting har gemensamt sammanställt riktlinjer om hur hälso- och sjukvården ska bemöta och hantera problem som kan uppstå i samband med papperslösas vårdbehov.

Vid framtagande av de ovan nämnda riktlinjerna har en nära samverkan och synkronisering med de två andra storstadsregionerna skett. Riktlinjerna i de tre regionerna är i grunden helt lika, vilket är naturligt då den etiska problematiken är nationell, i princip alla vårdarbetare i Sverige utgår från samma etiska plattform. En del rutiner måste dock skilja sig åt med

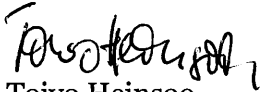
tanke på att regionerna är olika organiserade och har annorlunda huvudmannaskapsförhållanden. Varje landstings riktlinjer måste hanteras och stadfästas lokalt.

Ekonomiska konsekvenser

Då vårdbehoven i den avsedda gruppen av patienter är svår att bedöma görs ingen särskild beräkning. I de individuella behandlingsfallen kan kostnaderna vara betydande, men kan ändå anses vara begränsade sett mot helhet och andra samhällskostnader.

Miljökonsekvenser

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljösteg 5 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
T f landstingsdirektör

Riktlinjer omhändertagande av papperslösa eller gömda på vårdinrättningar inom Stockholms Läns landsting

Ett okänt antal människor uppehåller sig i Sverige efter avslutad asylprocess med avslag på ansökan och gruppen brukar benämnas papperslösa eller gömda. I gruppen ingår också personer som vistas i landet utan vare sig genomgången asylprocess eller annan form av uppehållstillstånd. Då vistelsen under dessa omständigheter kan bli relativt långvarig uppstår olika former av behov av hälso- och sjukvård och hur denna ska ges kan ofta tyckas oklart. Nedan följer ett förslag till riktlinjer som förhoppningsvis kan ge vägledning i den akuta situationen. Riktlinjerna är framtagna gemensamt inom chefläkargruppen i Stockholms Läns Landsting.

1. Grundläggande är att SLL tolkar lagen så att papperslösa har rätt till akut och omedelbart nödvändig vård (Hälso- och sjukvårdslagen §4).
2. Behövlig vård av akut sjukdom ges liksom medicinskt nödvändiga återbesök för samma åkomma.
3. Som omedelbart nödvändig vård definieras vård för destruktiva, progredierande sjukdomar vilka obehandlade leder till påtagligt försämrad prognos för patientens fortsatta liv, oavsett var detta kommer att levas. Här innefattas nödvändig behandling för cancer och andra progressiva systemsjukdomar. Vidare ingår akut psykiatrisk vård såsom vård enligt LPT, akuta psykoser och depressionssjukdom med suicidalitet. Bedömning görs av vårdansvarig läkare i enlighet med Prop 1981Ä/82:97 och Socialstyrelsens Allmänna Råd 1995:4.
4. Konsekvenserna av utebliven kontroll under graviditet i form av akutiserade förlossningar och undvikbara komplikationer för mor och barn gör att mödrahälsovård ska bibringas på samma villkor som för övriga blivande mödrar.
5. All vård journalföres. Reservnummer användes.
6. Uppgifter till Polismyndighet och Migrationsverket lämnas endast vid anmodan och bara då enligt lagen LYHS 1998:531, kap 2 paragraf 11.
7. Avseende patientavgifter tillämpas samma regler som för övriga utländska patienter.
8. Ovanstående riktlinjer delges så många av vårdens medarbetare som möjligt är, vid arbetsplatsträffar och dylikt. Väsentligt är då att påpeka att knepiga fall alltid kan lösas i efterhand avseende betalningsansvar och att administrativa svårigheter inte får hindra att en patient bibringas akut och/eller nödvändig vård.

Chefläkargruppen SLL genom Peter Rönnerfalk, chefläkare, koncernledningens stab

Kontaktperson vid frågor Peter Rönnerfalk 737 33 51